

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdy Ph.D. v právní věci stěžovatele **T. B.**, zastoupeného JUDr. Ondřejem Tošnerem, advokátem se sídlem AK Praha 2, Slavíkova 1568/23, dříve žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc., proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihočeského kraje**, odboru regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a investic, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti stěžovatele proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 10. 2008, č. j. 10 Ca 97/2008 – 31,

t a k t o :

- I.** V řízení **se pokračuje** se stěžovatelem T. B.
- II.** Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 10. 2008, č. j. 10 Ca 97/2008 – 31 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 6. 10. 2008 zamítl Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobce PhDr. Doc. J. B., CSc. proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a investic ze dne 31. 3. 2008, č. j. KUJCK 7752/2008 OREG/5 (dále též „rozhodnutí žalovaného“). Zástupce žalobce JUDr. Ondřej Tošner rozsudek krajského soudu převzal dne 16. 10. 2008. Žalobce PhDr. Doc. J. B. dne X zemřel.

Kasační stížnost ze dne 22. 10. 2008 proti shora uvedenému rozsudku krajského soudu podal zástupce žalobce advokát JUDr. Ondřej Tošner. Doručena krajskému soudu byla dne 30. 10. 2008.

Dne 6. 2. 2009 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno podání JUDr. Ondřeje Tošnera, kde tento uvádí, že je zmocněn k zastupování v daném řízení od všech v úvahu přicházejících dědiců zemřelého, a to B. B. (manželka žalobce), L. B. a T. B. (synové žalobce). Přílohou podání byly plné moci od výše uvedených v úvahu přicházejících dědiců zemřelého. Zástupce JUDr. Ondřej Tošner v tomto podání také uvedl, že všichni uvedení dědicové mají zájem v předmětném řízení pokračovat a ztotožňují se s žalobou i s podanou kasační stížností.

Nejvyšší správní soud učinil dotaz na stav dědického řízení a požádal příslušný soud o sdělení, kdo jsou dědici zemřelého v případě, že dědické řízení ještě nebylo ukončeno a v případě, že již ukončeno bylo, kdo z dědiců se stal vlastníkem nemovitostí k nimž se váží vlastnická práva, jejichž dotčení povolenými stavebními úpravami bylo předmětem řízení před správním orgánem (pozemek parc. č. 394 v k. ú. Dačice, dům č. p. 69 v k. ú. Dačice na pozemku parc. č. 394).

Okresní soud v Olomouci k výše uvedenému dotazu zdejšímu soudu zaslal pravomocné usnesení ve věci projednání dědictví po zůstaviteli p. J. B. č. j. 65 D 600/2008 - 111 ze dne 29. 6. 2009, dle kterého výše uvedené nemovitosti v katastrálním území Dačice nabyl syn zůstavitele T. B.

V dosavadním průběhu řízení ve věci byly rozhodnutím Městského úřadu Dačice, odboru stavebního úřadu č. j. OSÚ/33890-05/3982-05/FIRM ze dne 17. 5. 2006 (dále též „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“) dle ustanovení § 66 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „stavební zákon“) povoleny stavebníkovi p. K. „stavební úpravy objektu k bydlení č. p. 70/I na prodejnu a servis jízdních kol na pozemku p. č. 396 v k. ú. Dačice“.

Proti výše uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání. Krajský úřad nejprve ve svém rozhodnutí ze dne 20. 10. 2006, č. j. KUJCK 26403/2006 OUPI/3 dospěl k závěru, že odvolání nebylo podáno účastníkem řízení a zamítl ho jako nepřipustné. Toto rozhodnutí krajského úřadu poté napadl žalobce u krajského soudu, který žalobu rozsudkem ze dne 30. 3. 2007, č. j. 10 Ca 240/2006 – 24 zamítl. Zde citovaný rozsudek krajského soudu napadl žalobce kasační stížností, o které Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 11. 2007, č. j. 5 As 33/2007 rozhodl tak, že ho zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Krajský soud po té svým rozsudkem č. j. 10 Ca 230/2007 – 78 ze dne 8. 2. 2008 zrušil rozhodnutí krajského úřadu ze dne 30. 10. 2006, č. j. KUJCK 26403/2006 OUPI/3 a věc mu vrátil k dalšímu řízení současně s právním názorem, že krajský úřad má v dalším řízení přezkoumat a posoudit veškeré odvolací námítky a uvést své úvahy v případě, že neshledá jako důvodné tvrzení odvolatele o dotčení jeho vlastnických práv k sousednímu pozemku a stavbě.

Žalovaný poté svým rozhodnutím odvolání žalobce podané proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně znovu zamítl s odůvodněním, že odvolání nebylo podáno účastníkem řízení a je proto dle ustanovení § 92 zákona č. 500/2004 Sb. nepřipustné. Žalobce rozhodnutí žalovaného napadl opět žalobou, kterou krajský soud nyní napadeným rozsudkem znovu zamítl.

Právní zástupce žalobce proti nyní napadenému rozsudku krajského soudu podal včas kasační stížnost, a to výslovně jednak z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spise, resp. je s ním v rozporu a tedy dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a dále z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Podle obsahu kasační stížnosti žalobce namítá taktéž nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení jednak otázky účastenství v řízení o povolení stavebních úprav krajským soudem v předcházejícím řízení dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a jednak otázky, zda se práva žalobce relevantně může dotknout jen stavba a nikoliv stavební činnost a dále nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spise, resp. je s ním v rozporu, žalobce spatřoval v tom, že krajský soud stejně jako správní orgán v odvolacím řízení nezjistil skutečný stav věci, neboť při svém rozhodování vycházel z nesprávného závěru, že se nezměnil způsob využití objektu, v němž byly realizovány stavební úpravy.

Žalobce v kasační stížnosti brojí zejména proti tomu, že krajský soud (stejně jako správní orgán) opřel svůj rozsudek o tvrzení, že v předmětné nemovitosti již byla prodejna kol dříve povolena a provozována. Tento závěr je dle žalobce v rozporu s obsahem správního spisu a je nepravdivý, když předmětná stavba byla objektem pro bydlení a nebyla nikdy předtím jako provozovna užívána. Skutková podstata z níž správní orgán a následně krajský soud v napadeném rozhodnutím vycházely, je tak v rozporu s obsahem správního spisu a pro tuto vadu měl soud napadené rozhodnutí zrušit.

Žalobce také považuje rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost z důvodu, že krajský soud ve svém rozsudku jednak uvedl, že předmětem stavebních úprav a změny užívání nebyla provozovna, ale stavba pro bydlení a jednak, že v předmětné nemovitosti již byla prodejna kol dříve povolena a provozována a tato dvě tvrzení jsou přitom ve vzájemném rozporu.

Za nesprávný považuje žalobce názor správního orgánu i soudu, že stavební úpravy a změna užívání stavby nacházející se od domu žalobce méně než 1 m, nezasáhnou do jeho práv, za situace kdy změnou způsobu užívání stavby významnou měrou vzrostl pohyb osob procházejících v bezprostřední blízkosti dveří domu i oken obytných místností žalobce a stavebními úpravami dojde ke „vtažení“ všech vlivů povolované stavby dále do ulice. Také skutečnost, že v jedné stavbě je již prodejna kol, dle žalobce nikterak neprejudikuje, že úpravy stavby jiné nezasáhnou do jeho práv. Dotčení svých vlastnických práv k nemovitostem povolovanou stavbou žalobce spatřuje zejména v narušení pohody bydlení a obtěžování hlukem a dalšími imisemi. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 44/2005 - 116, ve kterém je uvedeno, co je možno rozumět pod pojmem „pohoda bydlení“. Většina z těchto složek je dle žalobce v dané věci negativně dotčena a uvedené působí zásah do jeho práv vzhledem k rozměrovým poměrům dané lokality.

Krajský soud se podle názoru žalobce výše uvedeným řádně nezabýval, neboť tím, že vycházel z nesprávného závěru, že provozovna servisu a prodejny jízdních kol v nemovitosti stavebníka je již provozována, dospěl i k nesprávnému závěru o nedůvodnosti žalobních námitek.

Za absurdní považuje žalobce odkaz na budovu České pošty, která je situována tak, že její vlivy na nemovitosti žalobce nezasahují, nepřezkoumatelným a nepravdivým shledává tvrzení, že prodejna s místnostmi 26,24 m² a 27,2 m² nezpůsobí ve svém okolí zvýšený pohyb osob, nelogickým zase závěr žalovaného, že z důvodu existence stávající prodejny a servisu kol nelze dovodit zvýšenou hlukovou zátěž za situace, kdy vedle stávající prodejny je realizována prodejna nová a větší.

Kasační stížnost obsahuje také argumentaci, že skutečnost, že pozemky stavebníka a žalobce nemají společnou hranici je z hlediska naplnění zákonných znaků pro účastenství žalobce v řízení nerozhodná a v této souvislosti poukazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000 uveřejněný pod č. 96/2000 Sb., kterým byl zrušen § 139 písm. c) zákona č. 50/1976 Sb. a ve kterém se Ústavní soud vyjádřil k použití pojmu sousední pozemek takto: „*sousedem je nejen ten, jehož nemovitý majetek souvisí se stavenišťem, ale i majitel vzdálenější nemovitosti, zejména také pozemku ležícího naproti projektované stavbě přes cestu, jestliže projekt může mít na jeho nemovitý majetek stavebně-policejní reflex*“. Rozhodnutí krajského soudu jde dle názoru žalobce zcela proti duchu tohoto nálezu Ústavního soudu.

Nesprávně posouzenou právní otázku žalobce spatřuje v názoru krajského soudu, že práva žalobce se relevantně může dotknout jen stavba, nikoli stavební činnost.

Za nesprávné považuje žalobce i premisy z rozhodnutí žalovaného i krajského soudu, že při rozhodování nelze zohlednit vlivy činnosti umožněné stavebními úpravami domu na pozemek p. č. 397, z důvodu, že pozemek p. č. 397 nebyl předmětem řízení, když např. u staveb pro obchod (supermarketů) je nutno zohlednit vlivy vyvolané dopravy, a to jak dopravy návštěvníků, tak zásobování obchodu, včetně manipulace se zbožím, i když se třeba netýkají přímo pozemků stavby. Jinými slovy, např. při realizaci nového cíle či zdroje dopravy jsou dotčenými osobami i osoby dotčené zvýšeným provozem na jediné přístupové komunikaci ke zdroji dopravy, i když tato komunikace není sama třeba předmětem předmětného územního či stavebního řízení.

Závěrem kasační stížnosti žalobce namítá, že napadeným rozsudkem bylo též zasaženo do jeho ústavně zaručeného práva na ochranu vlastnického práva, které je realizováno mj. i účastenstvím v řízeních dle stavebního zákona (viz. např. nálezy Ústavního soudu č. 96/2000 Sb.), a tedy napadený rozsudek je vydán i v rozporu s čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že advokát JUDr. Ondřej Tošner není osobou, která byla oprávněna za zemřelého žalobce podat kasační stížnost a v řízení o kasační stížnosti za žalobce jako účastníka řízení jednat. Proto žalovaný pouze ve svém vyjádření uvedl, že se s napadeným rozsudkem krajského soudu plně ztotožňuje a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl z důvodu, že byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud v první řadě konstatuje, že kasační stížnost neodmítl s ohledem na ustanovení § 33b odst. 6 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého zemře-li zmocnitel, je zmocněnec povinen učinit vše, co nesnese odkladu, aby zmocnitel nebo jeho právní nástupce neutrpěl újmu na svých právech; úkony takto učiněné mají stejné právní účinky, jako kdyby zastoupení ještě trvalo, pokud neodporují tomu, co zařídil zmocnitel nebo jeho právní nástupci.

Z obsahu předloženého spisu Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 10 Ca 97/2008 vyplývá, že žalobu ve věci podal dne 5. 6. 2008 žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc. Tento žalobce byl zastoupen na základě plné moci ze dne 30. 5. 2008 JUDr. Ondřejem Tošnerem, advokátem se sídlem v Praze 2, Slavíkova 1568/23. Z obsahu plné moci vyplývá,

že žalobce PhDr. Doc. J. B., CSc., zmocnil advokáta, aby ho zastupoval ve věci povolení stavby - stavebních úprav objektu k bydlení č. p. 70/1 na prodejnu a servis jízdních kol – na pozemku p. č. 396 k. ú. Dačice a ve všech záležitostech s tímto spojených. Tato plná moc byla vystavena pro celé správní řízení, jakož i pro všechna řízení soudní v této věci (správní soudnictví). Krajský soud rozhodl ve věci dne 6. 10. 2008 rozsudkem, rozsudek písemně vyhotovil a doručil účastníkům řízení – jejich právním zástupcům. Za žalobce rozsudek převzal jeho zástupce dne 16. 10. 2008, zástupkyně žalovaného, advokátka JUDr. J. B., rovněž dne 16. 10. 2008. Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci (§ 54 odst. 5 s. ř. s.). Předmětný rozsudek krajského soudu tak nabyl právní moci dne 16. 10. 2008. Dne 30. 10. 2008 byla krajskému soudu doručena kasační stížnost proti rozsudku ze dne 6. 10. 2008, č. j. 10 Ca 97/2008 - 31, kterou podal JUDr. Ondřej Tošner, advokát, jako zástupce žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc., na základě plné moci, přičemž ke kasační stížnosti připojil opět plnou moc ze dne 30. 5. 2008 a to stejného obsahu jako k žalobě. Z obsahu kasační stížnosti nevyplývají žádné pochybnosti o tom, že ji zástupce žalobce podal jako zástupce žalobce na základě plné moci. Nevyplývá z ní ani, že by zástupce věděl o smrti žalobce. Krajský soud doručil kasační stížnost žalovanému, který se k ní vyjádřil písemností ze dne 18. 11. 2008 a v ní, mimo jiné, uvedl, že žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc., dne X zemřel. JUDr. Ondřej Tošner poté až Nejvyššímu správnímu soudu v písemnosti ze dne 2. 2. 2009 sdělil, že žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc. dne X zemřel, a současně sdělil, že do práv zemřelého žalobce vstupují jeho dědici B. B. (manželka žalobce), L. B. a T. B. (synové žalobce). Přílohou předložil plné moci jimi vystavené pro něj jako zástupce ze dne 30. 10. 2008. Zástupce JUDr. Ondřej Tošner v tomto podání také uvedl, že všichni uvedení dědicové mají zájem v předmětném řízení pokračovat a ztotožňují se s žalobou i s podanou kasační stížností. Nejvyšší správní soud zjistil z usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 29. 6. 2009, č. j. 65 D 600/2008 - 111, že vlastnická práva, jejichž dotčení povolenými stavebními úpravami bylo předmětem řízení před správním orgánem (pozemek parc. č. 394 v k. ú. Dačice, dům č. p. 69 v k. ú. Dačice na pozemku parc. č. 394) po zůstaviteli p. J. B., nabyt syn zůstavitele T. B. Usnesení je opatřeno doložkou, že nabylo právní moci dne 6. 8. 2009.

Dnem smrti ztratil žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc. způsobilost být účastníkem řízení (§ 33 odst. 2 s. ř. s.) a dnem jeho smrti zanikla plná moc udělená jím JUDr. Ondřeji Tošnerovi, advokátovi. V daném případě žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc. zemřel poté, co rozsudek krajského soudu nabyl právní moci, avšak předtím, než byla podána kasační stížnost proti němu, protože na poštu byla podána 29. 10. 2008, krajskému soudu došla dne 30. 10. 2009, žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc., zemřel dne X. Rozsudek nabyl právní moci dne 16. 10. 2008. Vzhledem k této situaci nemohl Nejvyšší správní soud postupovat přímo podle § 107 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s., protože § 107 o. s. ř. se vztahuje na případy, kdy účastník ztratí způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno. Otázkou, zda úkon JUDr. Ondřeje Tošnera jako zástupce žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc., spočívající v podání kasační stížnosti jeho jménem, založil účinky kasační stížnosti, bylo možné v daném případě posoudit podle § 33b odst. 6 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Zejména bylo třeba posoudit, zda podání kasační stížnosti bylo úkonem, který nesnese odkladu, aby zmocnitel nebo jeho právní nástupce neutrpěl újmu na svých právech a který by při kladné odpovědi zmocněncem byl povinen učinit.

Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví a je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li v s. ř. s. stanoveno jinak (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). I když tedy je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, a bylo by možné ji srovnávat s dovoláním podle občanského soudního řádu, kterým lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští, nelze tak učinit zcela, neboť mezi oběma opravnými prostředky jsou,

podle názoru Nejvyššího správního soudu, podstatné rozdíly. Podle § 240 odst. 1 o. s. ř. účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni. Bylo-li odvolacím soudem vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta od doručení opravného usnesení. Nejvyšší soud ve své judikatuře někdy podání dovolání nepovažuje za neodkladný úkon ve smyslu § 33b odst. 6 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (např. jeho usnesení ze dne 19. 5. 2009, sp. zn. 28 Cdo 1618/2009, dále jeho usnesení ze dne 24. 7. 2001, sp. zn. 26 Cdo 868/2001), jindy, například ve věci 28 Cdo 2324/2004 v usnesení ze dne 28. 6. 2005 naopak dospěl k závěru, že podání dovolání lze vyložit jako neodkladný úkon učiněný (bývalým) zmocněncem ve smyslu § 33b odst. 6 občanského zákoníku. Ke stejnému závěru, jako Nejvyšší soud v posledně citované věci, dospěl i Nejvyšší správní soud v této věci k závěru, že podání kasační stížnosti podle s. ř. s. bývalým zmocněncem žalobce je neodkladným úkonem ve smyslu výše citovaného § 33b odst. 6 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Přihlíží přitom k tomu, že ve správním soudnictví je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví vydanému v prvním stupni, kdežto dovolání je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí odvolacího soudu, jímž může být krajský soud nebo vrchní soud, tedy druhostupňovému rozhodnutí. Nejvyšší správní soud přihlíží i k tomu, že kasační stížnost je přípustná proti každému pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, není-li v s. ř. s. stanoveno jinak, kdežto dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu v případech uvedených v § 237 odst. 1, v § 238 odst. 1, v § 238a odst. 1 a v § 239 o. s. ř. Rozdílně jsou upraveny důvody kasační stížnosti (§ 103 s. ř. s.) a důvody dovolání (§ 241a odst. 2, 3 o. s. ř.). Lhůta pro podání dovolání je stanovena v délce dvou měsíců, kdežto lhůta pro podání kasační stížnosti je jen dva týdny, tedy podstatně kratší.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že podání kasační stížnosti může být (a v daném případě bylo) neodkladným úkonem podle § 33b odst. 6 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, které byl zástupce zemřelého žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc., povinen učinit, aby zmocnitel nebo jeho právní nástupce neutrpěl újmu na svých právech. Úkon takto učiněný má stejné právní účinky jako kdyby zastoupení ještě trvalo, protože neodporuje obsahu plné moci ani tomu, co zařídil zmocnitel nebo jeho právní nástupci (pro případ smrti neosahuje žádné ujednání). Ve věci nejde o právo, které by bylo spojeno jen s osobou zůstavitele. Důvody, které uplatnil zemřelý žalobce v žalobě, by již jeho právní nástupce ve vlastnictví nemovitostí, jichž se právní věc týká, nemohl uplatnit.

Nejvyšší správní soud proto vychází ze závěru, že v řízení zahájeném podáním kasační stížnosti do práv původního žalobce vstoupil jeho syn T. B., který po něm zdědil nemovitostí, jichž se předmětná právní věc týká. Tento závěr vyjádřil Nejvyšší správní soud v odstavci I. výroku svého rozsudku, podle něhož v řízení se pokračuje se stěžovatelem T. B. Nejvyšší správní soud tak učinil analogicky podle § 107 odst. 1 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s., neboť tento výrok považuje za nezbytný pro další řízení o věci. I když vůli pokračovat v řízení projeví i další dva dědici zemřelého žalobce Doc. PhDr. J. B., CSc., to je manželka B. B. a syn L. B., pak Nejvyšší správní soud přihlíží k tomu, že tuto vůli projeví proto, že řízení o dědictví v době jejich projevu nebylo ještě pravomocně skončeno a nebylo tedy známo, který ze tří dědiců nabude vlastnictví k nemovitostem, jichž se předmětná právní věc týká. Nyní již je řízení o projednání dědictví po zemřelém žalobci Doc. PhDr. J. B., CSc., pravomocně skončeno, je známo, kdo je právním nástupcem zemřelého žalobce ve vlastnictví nemovitostí, jichž se právní věc týká a jen s ním je možno pokračovat v řízení.

Věcně se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval námitkou, že krajský soud (stejně jako správní orgán v odvolacím řízení) nezjistil skutečný stav věci, neboť při svém rozhodování

vycházel z nesprávného závěru, že se neměnil způsob využití objektu, v němž byly realizovány stavební úpravy a tento názor je nesprávný.

Zdejší soud k této stížní námitce konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného vyplývá, že správní orgán vycházel ze správného skutkového stavu, že stavebník má ve vlastnictví dva objekty se stejným číslem popisným nacházející se na stejném pozemku, z nichž jeden již dříve sloužil jako provozovna a druhý ohledně něhož byly naplánované předmětné stavební úpravy byl objektem k bydlení. Správní orgán tak nevycházel z nesprávného závěru, že se neměnil způsob využití objektu, v němž byly realizovány stavební úpravy.

V žalobě žalobce k otázce správného zjištění skutkového stavu poukázal na to, že předchozí rozhodnutí stavebního úřadu (např. stavební povolení ze dne 15. 3. 1995) se vždy týkala jiné stavby. Tyto skutečnosti však žalobce uváděl z důvodu, že situace, kdy v jedné stavbě již prodejna kol je, nikterak neprejudikuje, že úpravy stavby jiné nezasáhnou do práv žalobce a nikoliv z důvodu, že správní orgán vycházel z nesprávného závěru, že se neměnil způsob využití objektu, v němž byly realizovány stavební úpravy.

Žalobce tak v žalobě nenamítal vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu. Z tohoto důvodu ani Nejvyšší správní soud nemohl shledat námitku ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. důvodnou.

Zdejší soud se dále musel vypořádat s namítaným pochybením krajského soudu, který dle stěžovatele svůj rozsudek opřel o závěr, že ve stavbě, jež byla předmětem rozhodnutí ze dne 17. 5. 2006, byla již dříve povolena či provozována prodejna jízdních kol, a to i přes projektovou dokumentaci stavby obsaženou ve správním spisu a výrok prvostupňového rozhodnutí správního orgánu.

Výše namítanou vadu řízení před krajským soudem shledal zdejší soud důvodnou, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že krajský soud vycházel z nesprávného závěru o skutkovém stavu, že nejde o nově vybudovanou provozovnu, ale že stavebník provozuje ve svém domě podnikatelskou činnost od roku 1995, a to prodej a servis jízdních kol.

Ze správního spisu (např. ze zakreslení celkové situace akce: Stavební úpravy RD č. 69 v Dačicích a fotodokumentace přiložené žalobcem k doplnění odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně) je zřejmá existence dvou objektů se stejným číslem popisným nacházejících se na stejném pozemku, přičemž ve stavbě, jež byla předmětem rozhodnutí ze dne 17. 5. 2006 dříve nebyla povolena či provozována prodejna jízdních kol, ale jednalo se o objekt k bydlení.

Tato shledaná jiná vada řízení před krajským soudem mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, především při posuzování sporné otázky účastenství stěžovatele ve stavebním řízení o stavebních úpravách objektu k bydlení č. p. 70/I. na prodejnu a servis jízdních kol. Proto se zdejší soud již kasačními námitkami směřujícími do nesprávného posouzení otázky účastenství stěžovatele ve stavebním řízení o stavebních úpravách objektu k bydlení č. p. 70/I. na prodejnu a servis jízdních kol, nezabýval.

Stěžovatel jako další kasační námitku uplatnil také nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nesrozumitelnost ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., kterou spatřuje v rozporných závěrech krajského soudu, a to v závěru, že předmětem stavebních úprav

a změny užívání nebyla provozovna, ale stavba pro bydlení a jednak v závěru, že v nemovitosti již dříve byla prodejna kol provozována.

Jak již zdejší soud výše uvedl, z odůvodnění napadeného rozsudku lze zjistit, že krajský soud vycházel z nesprávného skutkového stavu, že stavebník v objektu domu, kde stavební úpravy probíhaly podnikal a provozoval prodej a servis jízdních kol. V tomto pochybení zdejší soud neshledal nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nesrozumitelnost, ale nepřezkoumatelnost rozsudku z důvodu jiné vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

S ohledem na oddělitelnost posuzovaných právních otázek Nejvyšší správní soud také považuje za vhodné uvést, že neshledal správným závěr krajského soudu, že práva stěžovatele nemohou být dotčena samotnou realizací stavby – prachem, hlučností, apod., z důvodu, že ustanovení § 59 stavebního zákona na realizaci staveb nedopadá, když účastenství je posuzováno pouze se zřetelem k výsledné stavbě a jejím dopadům do bezprostředního okolí, neboť ve stavebním řízení lze uplatnit námitky jak proti projektové dokumentaci, tak proti způsobu provádění stavby či způsobu užívání stavby, nebo např. proti požadavkům dotčených orgánů. Okruhy námitek mohou být stavebně technické, občanskoprávní, u nichž si může učinit úsudek stavební úřad sám, či občanskoprávní týkající se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv. Nelze předem vyloučit možnost přímého dotčení vlastnických nebo jiných práv k sousedním pozemkům a stavbám na nich samotnou realizací stavby a způsobem jejího provádění, ale vždy je třeba vycházet z konkrétního posuzovaného případu.

S ohledem na to, že Nejvyšší správní soud v posuzované věci shledal důvodnou kasační námitku jiné vady řízení před krajským soudem, neboť tento vycházel z nesprávného skutkového stavu (což mohlo mít vliv na posouzení právní otázky účastenství v řízení o povolení stavebních úprav), se zdejší soud nevyjadřoval ani ke kasační námitce, že rozsudkem krajského soudu bylo zasaženo do ústavně zaručeného práva na ochranu vlastnictví, která je realizována i účastenstvím v řízeních dle stavebního zákona.

V kasační stížnosti stěžovatel brojil rovněž proti závěru žalovaného, že při posuzování práva stěžovatele na účast v řízení o povolení stavebních úprav je nezbytné se omezit výhradně na provádění a účinky stavebních prací, o jejichž povolení bylo žádáno a nikoli na účinky užívání zrealizované stavby, navíc za situace, kdy předmětným stavebním povolením došlo též ke změně v užívání stavby (Je-li změna v užívání stavby spojena se změnou stavby, projedná stavební úřad dle ustanovení § 85 odst. 2 stavebního zákona tuto změnu ve stavebním řízení.). Dle stěžovatele tím, že žalovaný vycházel z výše uvedené nesprávné premisy, musel dospět i k nesprávnému závěru o tom, že stěžovatel nemohl být dotčen na svých právech a rozhodnutí žalovaného považuje stěžovatel za vadné z důvodu, že žalovaný při svém rozhodování nikterak účinky užívání stavby po její změně v řízení nezohlednil, neboť většina námitek uplatněných v odvolání směřovala proti účinkům stavby (narušení pohody bydlení, obtěžování hlukem a dalšími imisemi, zvýšený pohyb osob na sousedním pozemku).

Výše uvedená námitka byla uplatněna i v řízení o žalobě před krajským soudem, když krajský soud se s ní vypořádal v odůvodnění svého rozhodnutí následujícím způsobem: *„Jestliže žalovaný neshledal dotčení žalobcových práv k nemovitostem v jeho vlastnictví v souvislosti s povolovanými stavebními úpravami, poté co zkoumal účinky užívání stavby, pak jeho závěr o tom, že žalobce nebyl v dané souvislosti účastníkem řízení byl vysloven v souladu se zákonem a je správný.“*

Vypořádání se krajského soudu s touto žalobní námitkou shledal zdejší soud nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, neboť krajský soud jinými slovy pouze konstatoval,

že když žalovaný účinky užívání stavby zkoumal, je jeho závěr, že žalobce nebyl účastníkem řízení, správný.

Závěrem Nejvyšší správní soud shrnuje, že v řízení o kasační stížnosti shledal důvodnou jednak námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu spočívající v jiné vadě řízení před soudem dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť krajský soud vycházel z nesprávného skutkového stavu a tato vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, jednak námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů.

Proto nezbylo, než na základě kasační stížnosti tento rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. V novém rozhodnutí o věci rozhodne krajský soud i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. prosince 2009

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu